CURS DE STENOGRAFIE

publicat de Margareta Sfinţescu
în *Enciclopedia practică a copiilor*,
Editura Ion Creangă, 1984

CAPITOLUL 8

Scrisul rapid sau tainele stenografiei

În lumea modernă nu e nevoie să știi totul, ci să știi esențialul

PETRE VANCEA

a. ISTORICUL ȘI FOLOASELE STENOGRAFIEI

Pentru cei care doriți să acumulați cît mai multe cunoștințe în cel mai scurt timp, vă stă la dispoziție o metodă de scriere rapidă, numită STENOGRAFIE. Stenos în grecește înseamnă strîns, restrîns, iar grafie înseamnă scriere. Deci STENOGRAFIA este o scriere strînsă. Stenografiind economisiți timp, spațiu și energie.

Așa cum poate ați auzit, încă din timpuri îndepărtate oamenii s-au străduit să găsească o posibilitate de a înregistra cît mai rapid date și informații, cuvîntări ale unor personalități de seamă etc.

Înregistrarea rapidă a vorbirii cuiva se face cu ajutorul unor semne convenționale (alfabetul se compune, în general, din niște bastonașe și o jumătate de cerc așezată în diferite poziții).

Primele încercări de înregistrare în scris a vorbirii, mai rapid decît permite alfabetul, datează de circa două milenii și aparțin grecilor și romanilor. Între ruinele Acropolei s-au găsit plăci de piatră pe care erau gravate fragmente de texte stenografiate. Xenofon, se pare, nota printr-un sistem de prescurtări cuvintele marilor filozofi contemporani. Bine cunoscute sînt așa-numitele „semne tironiene", inventate de Marcus Tullius Tirone, sclavul care a izbutit să noteze discursurile marelui orator Cicero (performanță pentru care, drept recompensă, Cicero i-a dăruit libertatea). Semnele lui au fost folosite ulterior, perfecționate și simplificate.

În anul 1786, prof. Samuel Taylor a compus un alfabet stenografic din linii geometrice, îmbunătățit întîi de Prévost, apoi de Delaunay. În 1813, francezul Conen de Prépéan a alcătuit un sistem de stenografie pe baza grupării fonetice a sunetelor, pe care l-a perfecționat Emile Duployé (1833—1912). Mai tîrziu, Emile Duployé a creat o nouă metodă de stenografiere, care îi poartă numele.

În 1834, bavarezul Xaver Gabelsberger a creat un nou sistem original de stenografie compus din fragmente simplificate ale scrisului cursiv german. Stenografia Gabelsberger a fost perfecționată de Stoltze apoi de Schrey. Din aceste trei sisteme de bază s-au realizat nenumărate alte sisteme și adaptări. La Dresda se află cea mai mare bibliotecă stenografică din lume cuprinzînd peste 40 000

volume în peste 50 de limbi şi 2 000 stenograme.

În ţara noastră, preocupările pentru stenografie încep în secolul trecut. În 1848, C.A. Rosetti a ţinut un curs de stenografie Taylor, după o adaptare a lui Charles Tondeur.

Prietenul şi colaboratorul lui Rosetti, poetul Henrich Winterhalter (1808—1899), a format primii stenografi ai Parlamentului de atunci al României. Elie Bosianu (1833—1916), elevul lui Winterhalter, a scos la 1861 cel dintîi tratat de stenografie (sistem Taylor).

Stenografia Gabelsberger a fost adaptată limbii române în 1864 de Dimitrie Răcuciu, care, cu ajutorul mitropolitului Şaguna, a tipărit prima carte de stenografie.

Stenografia după sistemul Duployé a fost adaptată limbii române în 1898 de Henri Stahl (fost profesor la Academia de Înalte Studii Comerciale, autor al mai multor lucrări de stenografie), care considera că STENOGRAFIA DUPLOYE este uşoară şi are meritul de a permite, fără abrevieri, o viteză de 100 cuvinte pe minut.

Există mai multe sisteme de stenografie. Considerăm însă că STENOGRAFIA DUPĂ SISTEMUL DUPLOYE, stenografie cu vocale (alfabetul Duployé, abrevierile Stahl) este un sistem avantajos pentru că se poate învăţa repede, iar stenogramele respective se pot citi cu uşurinţă. Acest sistem vi-l prezentăm, nu înainte de a preciza cui îi este necesară stenografia:

— elevilor şi studenţilor care doresc să înregistreze lecţiile audiate la cursuri, prelegerile sau conferinţele ţinute de profesori şi alţi specialişti,

care nu au texte tipărite;

— autorilor de lucrări şi publiciştilor care au un volum mare de scris şi vor să facă o înregistrare cît mai rapidă a ideilor;

— cercetătorilor din toate domeniile, care vor să adune într-un timp cît mai scurt un bogat material bibliografic şi de studiu din biblioteci;

— specialiştilor şi tehnicienilor care participă la diferite congrese, conferinţe cu caracter ştiinţific, economic, social, cultural-artistic şi trebuie să reţină integral sau parţial pe hîrtie discuţiile sau expunerile prezentate;

— celor care lucrează în aparatul de justiţie, deoarece le permite luarea rapidă de declaraţii şi interpelări care mai tîrziu pot fi prelucrate;

— reporterilor de toate categoriile, care în exercitarea profesiunii lor trebuie să noteze într-un timp record declaraţii ale personalităţilor importante, răspunsurile interlocutorilor în interviuri etc;

— şefilor de cabinete, secretarilor şi funcţionarilor care lucrează pe lîngă conducerile întreprinderilor şi instituţiilor. Acestora stenografia le dă posibilitatea să scrie repede şi corect discuţiile purtate în şedinţele de lucru, adrese şi comunicări, note telefonice ce urmează a fi transmise etc.

Stenografia este folositoare chiar şi gospodinelor (mamelor voastre) care de multe ori au nevoie să noteze cît mai complet şi precis anumite indicaţii asupra activităţilor gospodăreşti de educare şi instruire a copiilor, care se transmit la posturile noastre de radio şi televiziune.

b. CUM SE ÎNVAȚĂ STENOGRAFIA?

1. Întîi și întîi trebuie să aveți această **dorință**, gîndindu-vă la avantajele pe care vi le oferă. Prin folosirea alfabetului latin se poate obține o viteză de scriere de numai 35—40 cuvinte pe minut. Scrierea stenografică integrală permite obținerea unei viteze de 100 cuvinte pe minut. Stenografia integrală cu vocale constă în înlocuirea alfabetului latin cu alfabetul stenografic, mai simplu, care vă ajută să notați mai repede ceea ce doriți și să citiți cu ușurință. Scrierea stenografică se învață în 3—6 luni, exersînd zilnic 2—3 ore. Cei care scriu mai rar și mai puțin au nevoie de un exercițiu mai îndelungat, de 8—10 luni. Cei care doresc să devină, după terminarea studiilor, stenografi profesioniști, își pot dubla viteza prin folosirea tehnicii abrevierilor care presupune un exercițiu zilnic, făcînd continuu eforturi de perfecționare.

Elevii care învață stenografia devin mai atenți pentru că li se dezvoltă în mod deosebit simțul auzului și văzului. Stenografia este o minunată disciplinare a creierului. Vă ajută să faceți asociații de idei. După primele lecții încercați, cînd auziți un cuvînt, să-l desenați în minte.

— Luați un creion moale, numărul 2 — lungimea lui este recomandabil să fie în jur de 13 cm, ca să-l puteți ține bine în mînă, cu care nu va trebui să apăsați puternic, obosindu-vă — și pentru început, un caiet cu pătrățele sau de dictando, pe care veți scrie semnele, pe cît posibil caligrafic și clar, pentru a nu le confunda. Caietul se va împărți în

două coloane pentru a nu obosi mîna și a cîștiga timp. Întîi completați coloana din stînga apoi cea din dreapta.

REȚINEȚI: NU se ridică mîna de pe caiet pînă nu se termină cuvîntul; se dă semnelor direcția stabilită de alfabetul stenografic.

— Numele proprii se subliniază pentru a nu fi confundate cu celelalte semne.

— Pentru a vă întipări în minte aceste semne sau cuvinte, este recomandabil să scrieți de cel puțin trei ori fiecare semn, cuvînt sau lecție. În felul acesta, după un timp veți reuși să scrieți spontan fiecare semn la simpla lui auzire. Nu este greu, cere însă perseverență și conștiinciozitate în învățarea lecțiilor.

— În timpul stenografierii, cuvintele vor fi șoptite sau pronunțate în gînd, fapt ce va ușura formarea legăturii reflexe între **sunet, înțeles** și **semn.**

— Toată atenția trebuie dată cititului, dar dacă nu reușiți să descifrați un cuvînt, nu vă opriți asupra lui, ci treceți mai departe la cuvintele următoare. În felul acesta, cu ajutorul contextului, dificultatea va fi înlăturată.

— Lucrați în fiecare zi! Lipsa de continuitate în stenografie vă face să uitați lecțiile învățate și să le luați de la capăt. Nu treceți la o nouă lecție pînă ce lecția precedentă n-a fost bine învățată.

La început — pentru a-l deosebi pe a de ă și î — vom folosi un punct (dedesubt pentru ă și deasupra pentru î). ă ȯ î ọ După ce ne obișnuim renunțăm.

2. Alfabetul stenografic

Un cerculeț mic înseamnă a, mai mare o, cu punct la mijloc u
Un cerculeț tăiat în două va fi e și i

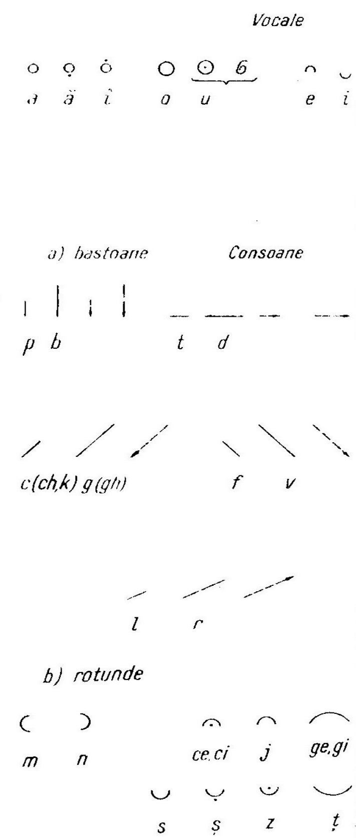
verticale, orizontale oblice coborîtoare și suitoare

verticale, orizontale se scriu de sus în jos

oblice (coborîtoare) se scriu de sus în jos

oblice suitoare se scriu de jos în sus, cum arată săgețile

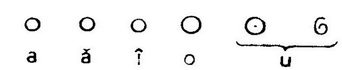
Dintr-un cerc tăiat pe verticală și orizontală obținem aceste rotunde

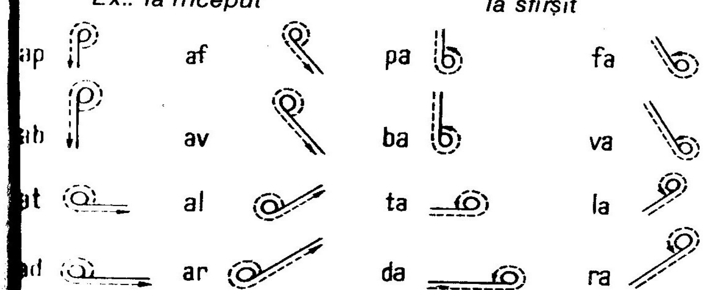

RETINETI: — a cu punctul jos este ă, cu punctul deasupra î.
— jumătatea de cerculeț cu deschizătura în jos va fi e, iar cealaltă i. Vocalele e și i — legate de alte litere — devin mobile — adică se pot scrie și în alte poziții decît cele arătate aici.
— la începutul și sfîrșitul cuvîntului, u va fi scris ca un cîrlig.

În stenografie, vocalele:

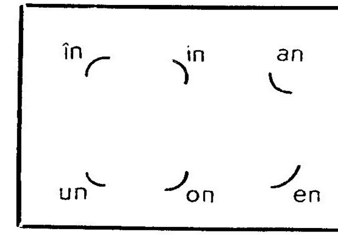

se trasează pe consoane drepte de la dreapta spre stinga

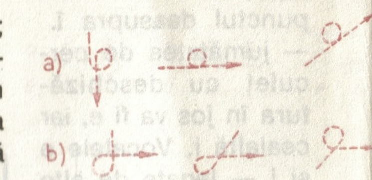

Grupurile nazale

La **începutul, sfîrșitul** și **interiorul** cuvintelor nazalele devin mobile, ocupînd diferite poziții.

Vocalele rotunde între două consoane drepte vor fi
scrise:
a) de la dreapta la stînga;
b) cînd cele două consoane formează un unghi, atunci vocala dintre ele va fi trasată în exteriorul unghiului.

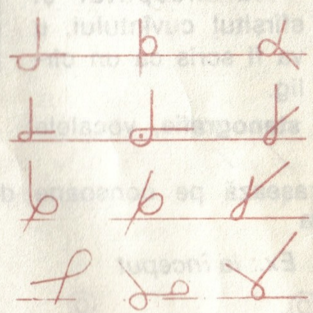
— în cazul consoanei iniţiale verticale sau oblice coborîtoare se trasează în aşa fel ca să se termine pe linia de bază. Ex.:

pot, pop, puf

bat, bud, bal

boc, coc, car

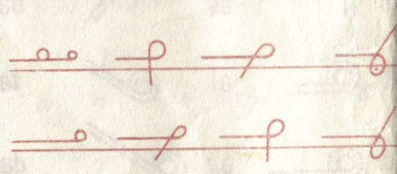
foc, fata, far

— În cazul consoanei iniţiale orizontale ea va fi trasată pe linia orizontală. Ex.:

tata, top, toc, tul

da, dac, dop, dol

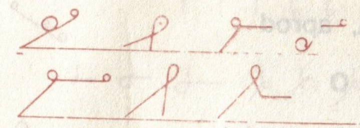

— În cazul consoanei suitoare ea se trasează începînd de pe linia orizontală (linia de bază). Ex.:

Lola, lup, lat, alta

Rada, rob, raft

A

ap, ab, at, ad, af, av

al, ar, ac, ag,
apa, apar, apac

apuc, opac, ata,
atac, Ada, ador

adul, abar, abur
atu, adu

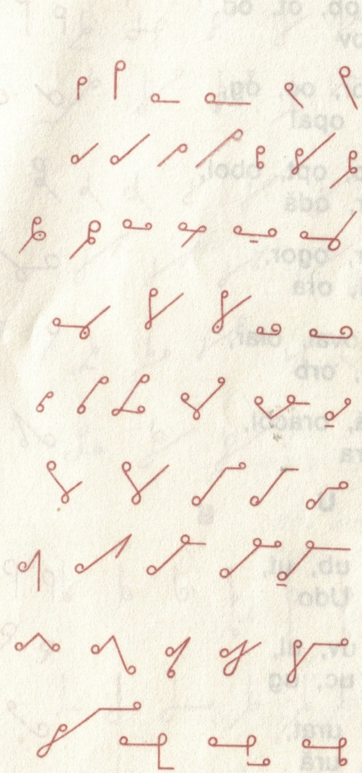
aca, aga, Agata,
afară, aflat, Ala

aval, avar, Arta,
art, alta

alb, arc, arat,
arată, Arad

Alfa, alva, algă,
alcool, aborda

acorda, adopt,
adapta, adăpa

aport, acord, aprob,
aloca, alo!

alură, aprod

O

op, ob, ot, od,
of, ov

ol, or, oc, og,
oca, opa!

opac, opt, obol,
obor, odă

odor, ogor,
opal, ora

ov, oval, olar,
orar, orb

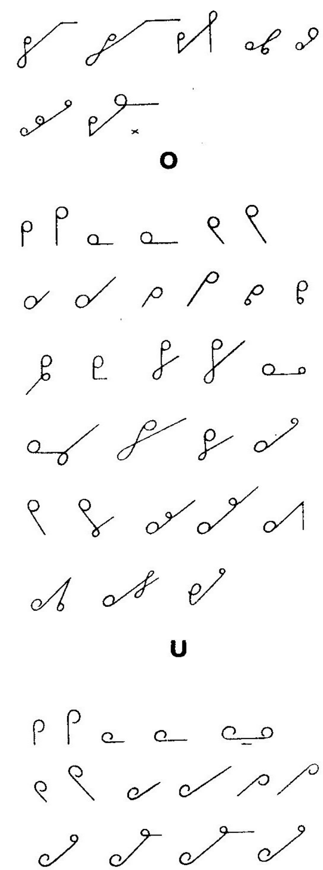
orgă, oracol,
opera

U

up, ub, ut,
ud, Udo

uf, uv, ul,
ur, uc, ug

ura! urat,
urît, ură

P

pa, po, pu, Pop,
pup, pap, papa,
papă, pupa

pat, pot, pod,
pac, poc, Puc

pact, potop, pară,
pol, palat

pag, papură,
papara, papuc, plată

paf, puf, par,
par, pur, parc

porc, parc, parcă,
parol, părul

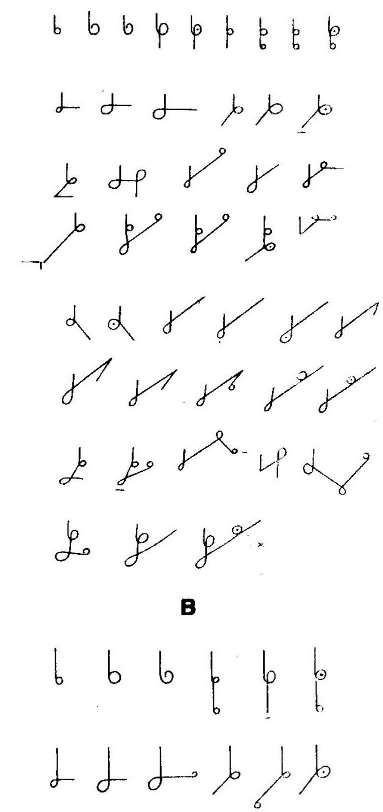
pacat, Păcală,
parafă, plop,
povară

popotă, popor,
poporul

B

ba, bo, bu, baba,
Bob, buba

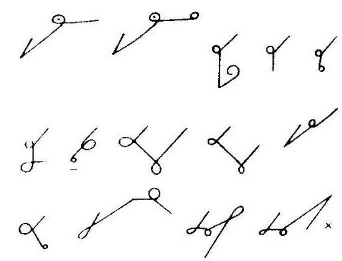
bat, bot,
Buda, bac,
bagă, buc

crud, crudă,
cablu, cap, capă

capot, Coca,
covor, caval,
clar

cofa, cartof,
catalog, catarg

G

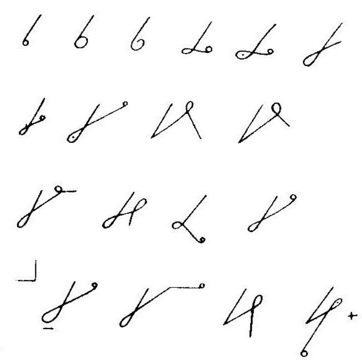
ga, go, gu,
gata, guta, gol

gala, gura,
grav, grof

garat, galop,
gafă, gară

Gora, garda,
glob, glugă

G

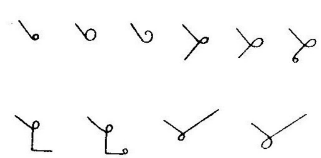

F

fa, fo, fu, fac,
foc, foca

fapt, faptă.
far, for

F

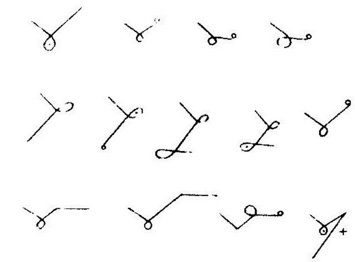

fur, fala,
fata, fotă

fag, fuga,
fagot, făcut,
fără

fald, fard,
flota, fulg

V

va, vo, vu, vag,
var

vâr, vîr,
valora

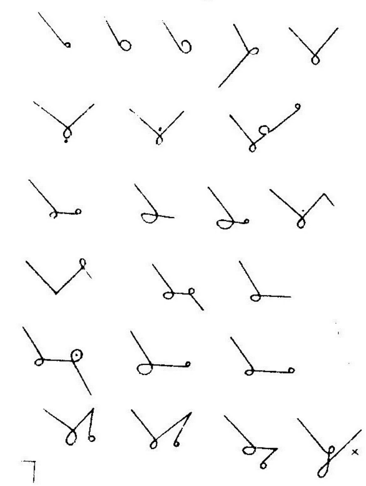
vată, vot,
vota, vîrf

vraf, vătaf,
vad

vâduv, vodă,
vadă

vorbă, varga,
vodca, vapor

V

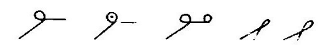
L

la, lo, lu,
lor, lat

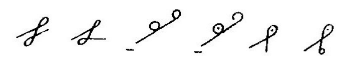
L

lot, lut,
loto, lac,
loc

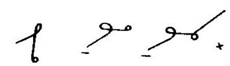
local, lacăt,
Lolo, Lulu,
lup, lupa

larg, largă,
lat, lată

laba, Lotta, Lottar

R

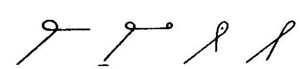
ra, ro, ru,
rol, lor

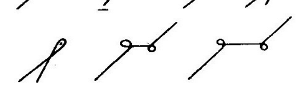
rob, roca,
rac, rad

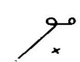
rod, Rada,
rup, rog

rug, rotar,
radar

rata.

Rețineți: e	se	citește	și	este
p	,,	,,	,,	pe
d	,,	,,	,,	de

Litera h, de regulă, se înlocuiește cu a.

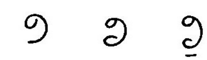
LEGĂTURA CONSOANELOR ROTUNDE (formate din semicercuri) cu vocalele

a) prin trasarea vocalelor în interiorul consoanelor

Ex.: am, om amu

an, anu, Ana

as, sa, așa

b) între două consoane (rotunde) sau între o consoană rotundă și una dreaptă (baston) ce formează un colț, vocalele se vor scrie în vîrful acelui colț.

Ex.: moș, naș, sos, mac

sat, mal, joc

ca

ATENȚIE: pentru ce, ci, j, ge, gi, avem același traseu
Ex.: ceată, ceas, jad, jaz
jos, cioc, joc
jar, ceară, cică, Gică

ATENȚIE: pentru s, ș, z, ț avem același traseu
Ex.: sap, șar, zar, țol,
spor, sulf, slut, șa
zor, zbor, zlot, zuluf
țar, țară, țap, țac

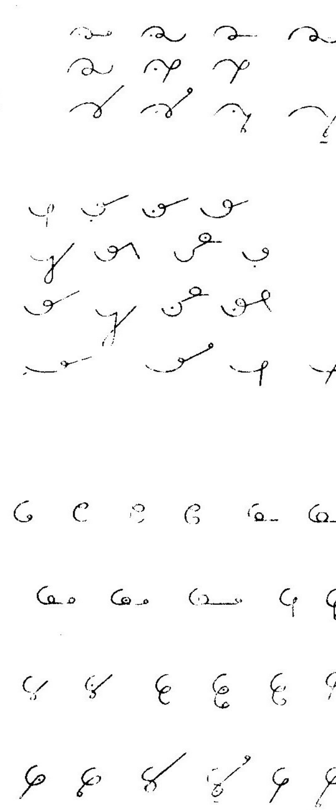
Cîteva exemple de acomodare (m și n):

ma, am, om, omu, mat, mut

mata, mută, moda, map, mapă

mal, mîl, m-am, mama, muma, mac

muc, moca, mor, Mura, mag, Moga

mascat, marcat, maldăr, marca, maro

Marga, matca, măcar, măduva

măgura, mălura, molcom, morcov

Morgana, murmur, murmură

na, an, on, un, nat, not

nota, nada, nod, nud

non, nuna, nana, num, nuc, nuca

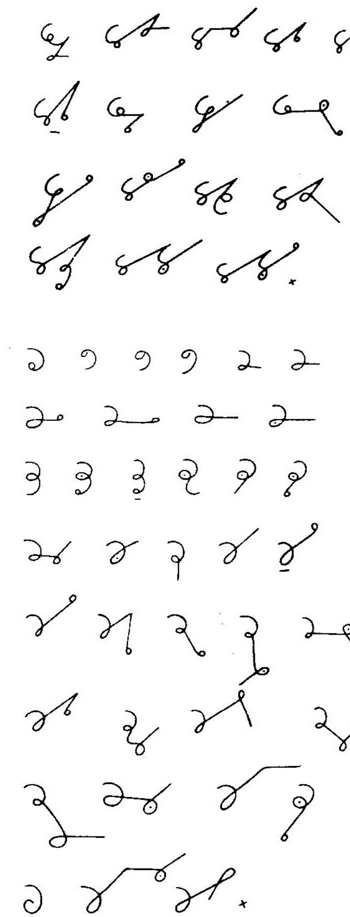
natal, nul, nap, nor, Nora

nară, nalbă, nava, năbuc, năduf

nurca, nămol, nărav, navala

năvod, nodul, nord, nuga

nu, nordul, noroc

VOCALELE E ŞI I

În mod separat se scriu:

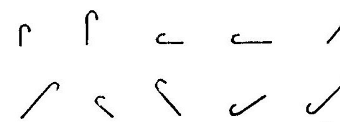

e i

Legate de alte litere devin mobile:

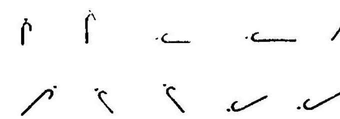
— În fața consoanelor bastoane: vocalele e şi i vor f
scrise de la dreapta la stînga. De ex.:

ep, eb, et, ed, ec, eg, ef, ev, el, er

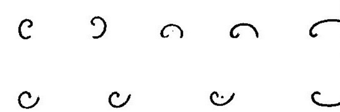
Pentru a deosebi pe i de e vom pune un punct:

ip, ib, it, id, ic, ig, if, iv, il, ir

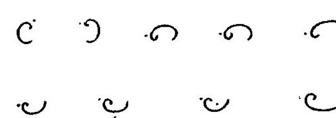
— În fața consoanelor rotunde: e şi i vor fi scrise în interior:

em, en, eci, ej, ege, es, eş, ez, eț

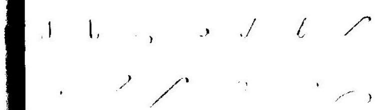
Pentru a deosebi pe i de e vom pune un punct:

im, in, ici, ij, igi, is, iş, iz, iț

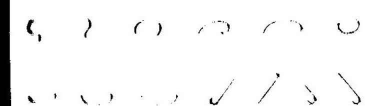

— La sfîrşitul cuvintelor, e şi i vor fi scrise pe cît posibil în direcții opuse:

pe, pi, te, ti, che, chi, li, le, re, ri, se, şi, je

— Vocala e se va scrie la stînga sau în jos, în toate cazurile (după consoanele bastoane şi după cele rotunde).

me, ne, ce, je, ge, se, şe, ze, țe, ghe, re, fe, ve

— Vocala i se va scrie invers, la dreapta sau în sus:

pi, bi, ti, di, chi, ghi, fi, vi, li, ri, mi, ni, ci

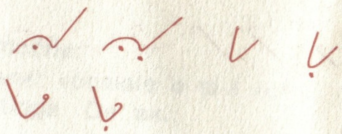
— Între două consoane, e şi i vor fi scrise în poziție opusa:

mere, miri, dira, de la are, ari, Ali, Lina, Elena

Reţineţi: sînt cuvinte unde e şi i nu pot fi scrise decît într-o singură direcţie, şi atunci vom pune pentru i, spre a-l deosebi de e, un punct:

cer, cir, bel, bil, vele, vile

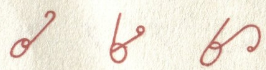

DIFTONGII ŞI TRIFTONGII

Diftongul este o grupă de două vocale care se pronunţă în aceeaşi silabă. Triftongul este o grupă de trei vocale care se pronunţă în aceeaşi silabă.

Cîteva exemple:

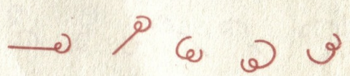
oare, boală, **goarnă**

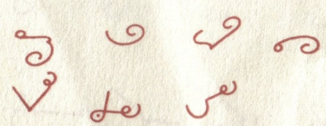
ou, erou, oul, eroul (cuvinte articulate)

dau, rău, m-au, n-au, s-au

ateneu, zeu, mereu, agiu vreau, puteau, şleau

beau, reiau, iau,

REŢINEŢI: În stenografie, în stenograme, în loc de punct se foloseşte o steluţă(*). Celelalte semne: semnul întrebării, semnul exclamării, virgula, punctul şi virgula, două puncte, semnele citării (ghilimelele), linia de dialog şi de pauză, parantezele, punctele de suspensie le veţi încercui **pentru a nu le confunda.** Semnele de punctuaţie se vor folosi numai în cazuri deosebite (încercuite).

Atenţie: în stenografie x înseamnă înmulţire, ori (multiplu)

Semnul întrebării în stenografie se citeşte:

? se naşte întrebarea de ce, se pune întrebarea de ce?

:	înseamnă	punct cu punct
—	,,	t (te)
(	,,	m
)	,,	n
=	,,	egal, acelaşi, aceeaşi, aceiaşi
+	,,	plus, mort, murit (şi cu)
11	,,	unul după altul (unii după alţii)
9	,,	nouă, noi

NUMERELE ŞI CIFRELE (după metoda prof. Henri Stahl)

În cifre, **numai zerourile se pot prescurta** şi se înlocuiesc printr-un punct. Un punct deasupra cifrei reprezintă sutele, la dreapta cifrei miile, dedesubt milioanele, iar la stînga miliardele.

Exemple:

900	9̇
9 000	9·
9 000 000	9̣
9 000 000 000	·9
230 000	230·
560 000	560·
500 000 000	5̣̇

Fracțiile se scriu astfel:

$\frac{1}{5}$ $\frac{2}{4}$ $\frac{1}{3}$

Numerele multiplicative:

îndoit, întreit, împătrit, înzecit, însutit, înmiit	ʼ2 ʼ3 ʼ4 ʼ10 ʼ1̇ ʼ1·

Cifrele romane: I, II, III, IV V, VI, VII, VIII, IX X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, IX, XX etc., le vom înlocui cînd stenografiem cu cifrele arabe.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Dacă vrem să scriem 3 la sută (3%) vom pune un mic zero deasupra cifrei. (De ex. 3%, 6%, 8%, 10%)

$\overset{o}{3}$ $\overset{o}{6}$ $\overset{o}{8}$ $\overset{o}{10}$

Dacă vrem să scriem 6 grade, vom pune un mic zero la dreapta cifrei: 6 grade, 8 grade, 10 grade, 100 grade.

6° 8° 10° $\dot{1}^o$

Repetările de numerale care arată aproximația (la numerele mari) cum ar fi sute și sute, mii și mii, milioane și milioane, miliarde și miliarde se notează prin două puncte în loc de unul.

sute și sute	1̈
mii și mii	1··
milioane și milioane	1̤
miliarde și miliarde	··1

Numeralele ordinale
al doilea, al treilea, al zecilea, al o sutălea se notează printr-o mică liniuță orizontală

2 — 3 —
10 — 1 —

Folosind literele alfabetului latin — scris cu mîna — dar lăsînd un spațiu mai mare între ele și cuvintele următoare putem obține:

parametru, parametri	P
plenipotențiar	pl
diametru	D
diametral opus	Dp
lire	L
ad interim	a
Marea Revoluție Socialistă din Octombrie	o
a pune punctul pe i	i

Învăţînd tehnica aplicării abrevierilor, veţi reuşi să scurtaţi cuvintele, să le simplificaţi traseul, să faceţi eliminări de litere, cuvinte, şi cu timpul, să prindeţi „din zbor" tot ce auziţi.

A abrevia — în scris — înseamnă a nota un cuvînt, un titlu etc. printr-un simbol, printr-o prescurtare. Şi în scrierea obişnuită — cînd ne grăbim — folosim abrevieri, de ex.: în loc de pentru scriem pt, anul curent (a.c.), anul trecut (a.t.), anul viitor (a.v.), articol (art.), nostru (ns.) şi aşa mai departe (ş.a.m.d.).

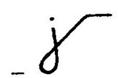
În stenografie este NEVOIE de un mare număr de abrevieri pentru a dobîndi viteza dorită.

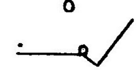
ABREVIEREA SUFIXELOR, A PREFIXELOR ŞI A UNOR GRUPURI FIXE DE SUNETE COMUNE MAI MULTOR CUVINTE UZUALE (cu ajutorul unui punct, unor semne, unor litere)

Abrevieri cu ajutorul unui punct:

— Punctul pus deasupra primei litere a rădăcinii (în cazul de faţă numim rădăcină partea de cuvînt care nu se abreviază, care rămîne a fi stenografiată integral, după stenografierea prescurtată a prefixelor, a sufixelor sau a altor grupuri de sunete care se întîlnesc în mai multe cuvinte uzuale) abreviază grupurile: trans, tram, tran;

transport

tramvai

trandafir

— Punctul înaintea primei litere a rădăcinii abreviază grupurile: inter, între, întru, într-o, intra (îndru, îndre) prin extindere;

intern

întrec

întreg

îndrumare

— Punctul dedesubtul ultimei litere a rădăcinii abreviază grupurile: ţiune, tiune (ţie), siune (ziune), (sie) ciune;

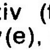
moţiune

acţiune

sesiune

relaţie

pensie

— Punctul la dreapta abreviază grupurile: tiv, siv, ziv (tive, sive); motiv(e), operativ (e),

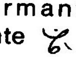
— Punctul deasupra ultimei litere a rădăcinii va reprezenta terminaţiile în lui; vărului

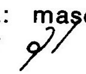
satului

omului

— Punctul deasupra rădăcinii, indiferent unde, abreviază grupurile: tat, tate, tăţi (tivitate); mutat, mutaţi emotivitate pătat, pătate)

Abrevieri cu ajutorul unor semne, unor litere:

— Terminaţiile: mant, ment, mînt se scriu printr-un accent ascuţit pus deasupra rădăcinii cuvîntului, iar terminaţia minte printr-un accent grav; moment alarmant zăcăminte

— Terminaţiile: lor, ilor, lelor se redau printr-un r stenografic scris la dreapta: maşelor lalelelor

— Terminațiile: ționar, țional, ționat, ționăm, ționează formează sufixe derivate; dicționar național acționat menționăm menționează

— Terminațiile: mentar, mentare, mîntare se redau printr-un m stenografic pus deasupra sau la dreapta rădăcinii cuvîntului; documentar înmormîntare

— Terminațiile: anță, ență, ință (onț, unț) se redau prin an, in, on stenografic intenționat scrise cu colț; ambianță esență

— Terminațiile: escu, ești, ească se redau prin doi e stenografici uniți, care cu deschizătura în sus se vor citi escu, în jos ească și la stînga ești, ește; gîndesc gîndească gîndești

— Terminațiile: ism, asm se redau printr-un i stenografic pus perpendicular pe ultima consoană a rădăcinii cuvîntului; basm fantasm egoism

— Terminațiile: 1. titudine se notează printr-un d stenografic apăsat (atitudine; aptitudine) 2. bil se notează printr-un b stenografic apăsat (abil mobil); 3. grafie, graf, se notează printr-un f stenografic apăsat (fotografie geografie fotograf, geograf)

— Grupurile: str, zdr și st se obțin printr-o liniuța pusă tangent (la începutul, sfîrșitul și mijlocul cuvintelor) de ex.: (stric strig atest gust păstrez)

— Isto se redă printr-un i (sau e) stenografic mai mare la începutul cuvîntului; (istorie istorice)

— Terminația ist se redă printr-o liniuță perpendiculară așezată pe ultimul semn; (corist egoist)

— Contra, contro, contri — se obține printr-un ct stenografic; (contrar control contract);

— Ex (exa, exo), eteri (exter, extra, extre) se redă printr-un e stenografic; (extern exterior)

— Circum, circu — se redă printr-un i stenografic: (circulă circulară)

— Supra, super — se redă printr-un s stenografic pus deasupra cuvîntului; (suprafață supraom)

— Asupra — se redă printr-un a stenografic pus deasupra cuvîntului; (asupra noastră asupra voastră)

— În loc de electro, scriem un l stenografic; (electrocuta Electronica)

— Negația ne — se redă printr-un n stenografic pus înaintea cuvîntului; (nesfîrșit nemijlocit necaz)

— Nemai — se redă printr-un nm stenografic (nemaiavînd nemaivăzut)

— Tor (tură, ter, tător) — se redă printr-un t stenografic pus la sfîrșitul cuvîntului; (dator natură)

— Sub — se redă printr-un unghi ascuțit pus sub rădăcina cuvîntului; (subsol subscriu sublinia)

— Printr-un t stenografic la începutul cuvîntului obținem: tra, tre, tri, tro, tru; (trasat traversa)

— Printr-un d stenografic la începutul cuvîntului obținem: dra, dre, dru; (dragă dramă dresat)

— Printr-un p stenografic la începutul cuvîntului se notează: pra, pro, pre, pri, pru; (pradă prevăd)

— Printr-un b stenografic se notează: bra, bri, bro, bru; (brutar broșat brigadă)

— Printr-un c stenografic se notează: cre, cra, cro, cru; (creare creșă cromat)

— Printr-un g stenografic se notează: gra, gre, gri, gru; (granulă greșeală)

— Printr-un f stenografic se notează: fru, fra, fre, fri, (frî); (fructe, frînă frapat)

Printr-un v stenografic se notează: vre, vra; (vreme vrajă)

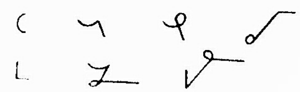
— Eliminarea lui r din mijlocul unor cuvinte nu îngreunează citirea lor; (aprobat agramat oprire)

Semnul + înaintea cuvîntului poate fi folosit în cuvinte ca: plusprodus + plusvaloare +

Cîteva abrevieri

În STENOGRAFIE fiecare își poate face un număr de abrevieri personale adecvate domeniului respectiv. Important este ca ele să aibă o construcție logică. Ele ușurează munca fizică a mîinii, dar nu trebuie să sporească, cu mult, efortul cerebral la descifrare.

Abrevieri telegrafice:
mult, sfîrșit, suficient, articol
(m, sf, suf. art.)
pentru, scadență, producție
(pt., scad., prod.)

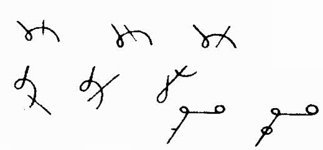

Cîteva moduri de aplicare

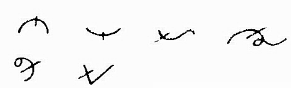
— Scriem primul cuvînt întreg, iar din următoarele se scrie numai litera cu care începe. Ex.:

Face parte, face față, face cunoscut:
bun venit, bun găsit, pur și simplu

radio și televiziune, radio-amatori

— Se taie cu o linie cuvintele care se repetă. Ex.:
ceea ce, să se, zi de zi, ceas de ceas
an de an, fel de fel

— Abrevieri alcătuite numai din prima literă a primului cuvînt și prima literă din cuvîntul următor. Ex.:

puțin cîte puțin, peste putință,
cîteva cuvinte,

vice-versa, paralel (e)

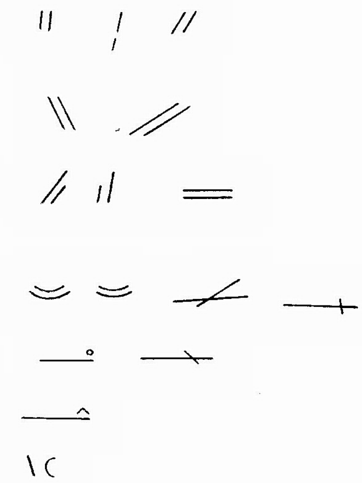
găsesc de cuviință, pe bază, de drept

se știe, se spune, de regulă, de pildă

de asemenea, de fapt,

de exemplu

foarte mult

Abrevieri practice:

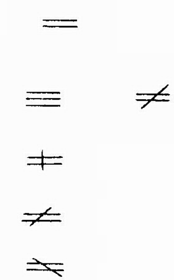
egal, același, aceiași, aceeași

în același timp, același lucru,

aceeași problemă,

aceeași chestiune,

același fel

Scurtă listă de abrevieri

mult, mai mult, mult mai, mult mai mult

mai puțin, mai mult sau mai puțin

mai bine, mai mult sau mai puțin bine

numai, nu numai, nu mai mult, nu mai puțin

nu e mai puțin adevărat, ceea ce

din ce în ce, din ce în ce mai mult

din ce în ce mai bun, din ce în ce mai puțin

ceea ce se numește, ceilalți, celelalte

cel dintîi, cel din urmă, cel puțin

din punct de vedere, din acest punct de vedere

din mai multe puncte de vedere

din multiple puncte de vedere

din toate punctele de vedere

în această privință, în privința aceasta

în această chestiune, în chestiunea aceasta

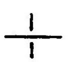
în această direcție, în direcția aceasta

pe de o parte, pe de altă parte

pe de o parte și de alta

ici și colo, centru, mijloc

mijlocim, mijloacele, mijlocire

mijlociţi, nici, nici un, niciodată

mai cu seamă, mai ales, mai puţin

următor, minim, maximum, deoarece

de aceea, deocamdată, din aceasta

din această cauză, din cauza aceasta

din multe cauze, din multiple cauze

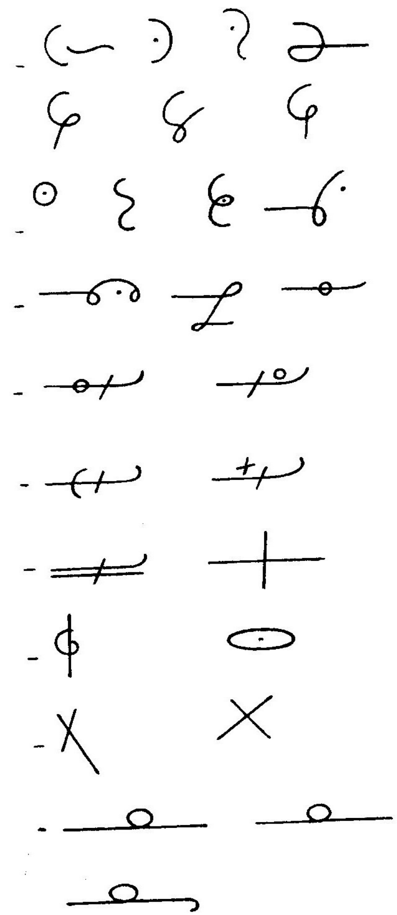
din diverse cauze, de-a lungul şi de-a latul

de jur împrejur, cu privire la

binevoiţi, bunăvoinţă, vă rog (vă rugăm)

deodată, totodată

totdeodată

mai mult ca oricînd

mai mult sau mai puţin bine

mai mare, mai mic

mai mare sau mai mic

cu atît mai mult cu cît

la un moment dat

cît mai

într-un fel sau altul

într-un rînd sau altul

ori de cîte ori

de multe ori

în momentul de faţă

în acest moment

toate punctele

peste tot

în sens (ul)

în acest sens

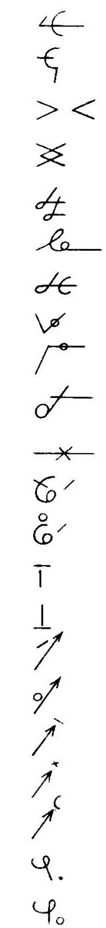
în toate sensurile

în multiple sensuri

în multe sensuri

să fie pus la punct

să punem la punct

o dată pentru totdeauna, o dată pe an

avînd în vedere, se vede, să vedem

să-mi permiteţi, să-mi îngăduiţi

înainte, înainte de toate, mai înainte

mai înainte de toate, tot (toate)

toate acestea, cu drept cuvînt

pe drept cuvînt, pînă la oarecare punct

va avea, va fi, asupra acestei

asupra acestui punct, atunci cînd

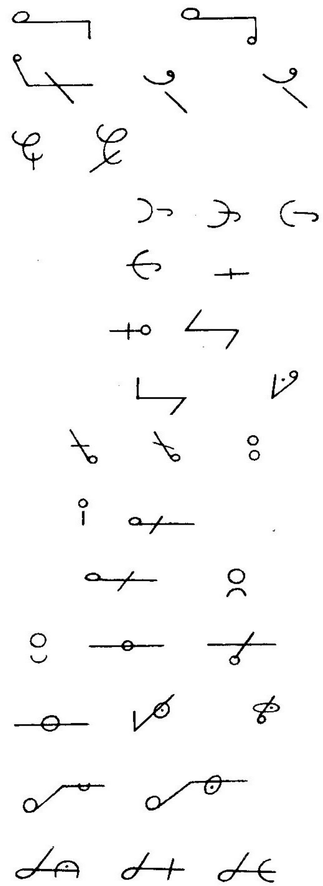
a vă aduce la cunoştinţă, organizare

organizări, de acord, de comun acord

de ordin, prin urmare, ca urmare

ordine de idei, ordinea următoare

cod civil, cod penal, codul muncii

codul familiei, în timp ce, ţara noastră

fără doar şi poate, fără îndoială

pentru, pentru aceasta

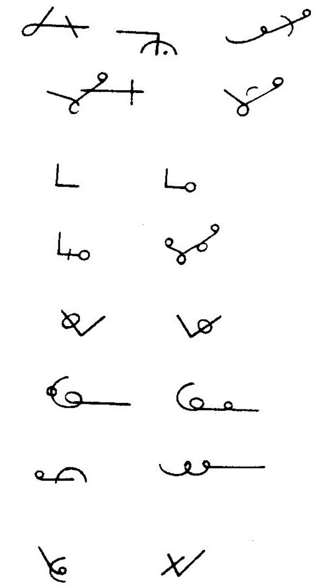
pentru toate acestea, afară de aceasta

în acest fel, în felul acesta

în acest mod, în modul acesta

etcetera (etc.), ş.a.m.d.

vă mulţumesc, în fel şi chip

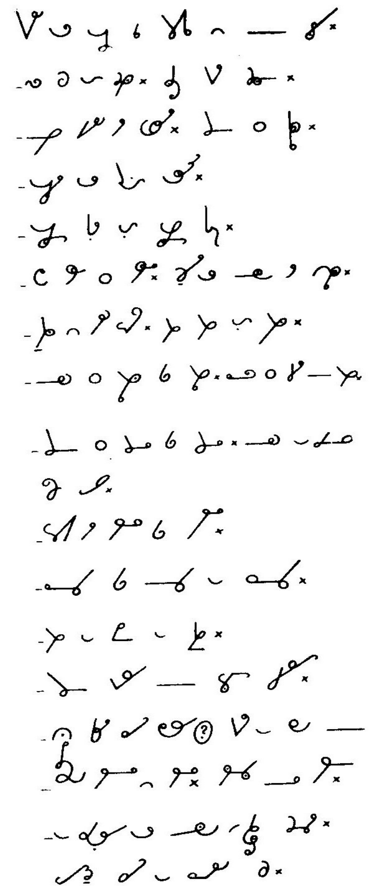

c. **RECAPITULARE**

(exerciţii aplicative)

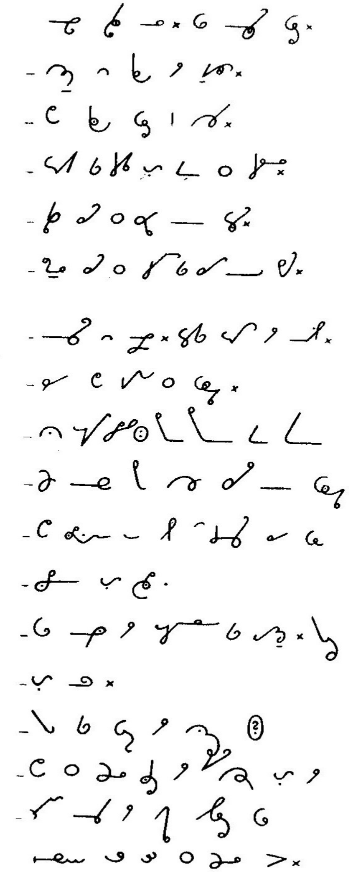
Propoziţiile folosite mai jos sînt uneori artificiale, ele avînd doar scopul de a ilustra traseul simplu al cuvintelor — indicate de alfabetul stenografic — (combinaţia bastonaşelor cu rotundele). Este deci necesar să parcurgeţi integral suita exerciţiilor, spre a deprinde astfel mai uşor scrierea tuturor semnelor.

1. Vreau să spun că vorba e de aur.
2. Eu nu sînt năuc. Buna vrea năut.
3. Duc grîu la moară. Văd o boabă.
4. Scoală să vezi soarele.
5. Scoate bila și socoate bine.
6. Am luat o roată. Nora s-a dus la joacă.
7. Puc e rău mereu! Fac foc și fug.
8. Dau o fugă cu Foca. Adu o pală de foc.
9. Văd o fată cu fotă. Dau un cadou unui erou.
10. Merg la loto cu rata.
11. Ador cu dor un odor.
12. Fac un act un pact.
13. Văd flori de multe culori.
14. Ce boală are Azor? Vrea un os de abanos.
15. Lada e lată. Lutul dă rod.
16. Un coșar s-a dus în comuna natală.
17 Irina are un atlas nou.

18. Dă-mi guma ta. Mă doare mîna.
19. Jan e bas la Cluj.
20. Am pus mîna pe ciur.
21. Merg cu barca și cînt o baladă.
22. Coca are o cofă de mure.
23. Anita are o carte cu arii din opere.
24. Doru e tăcut. Murgu merge la trap.
25. Iar am prins o muscă.
26. Ce scrii acolo: avînt, avînd, cînt, gînd?
27. Noi doi avem joi ora de muzică.
28. Am auzit un lup în pădure, îl mai aud și acum.
29. Mă duc la scăldat cu Elena. Vino și tu.
30. Vii cu mine la cenaclu?
31. Am o notă bună la geografie și la istorie, dar la limba română mă străduiesc să iau o notă mai mare.

32. Se străduieşte toată clasa să ia note mari.

33. Un pescar zăreşte un pisc.

34. Zara a adus un urs ud la circ.

35. Moşu are supă la masă. Lasă raţa, mă!

36. Naşul n-are nas. Merg ca un melc.

37. Mama vine de departe la tine.

38. Mă laud cu o lăută.

39. O caut azi pe Dana la şcoală.

40. Dorul a plecat cu dor în lume.

41. Iar scriu o scrisoare.

42. Ţara are un ogor mănos.

43. Un ofiţer se duce la paradă.

44. Ostaşii apără ţara.

45. Omul are rang de OM.

